

Oferty taryfowe w transporcie kolejowym – analiza wybranych rozwiązań.

Warszawa, czerwiec 2016

Spis treści

WSTĘP.....	3
1. Oferty adresowane do określonych grup społecznych.	4
2. Oferty integrujące kolej z innymi gałęziami transportu.	7
3. Oferty promujące określoną przez przewoźnika trasę.....	15
4. Oferty weekendowe.....	17
5. Oferty abonamentowe.....	19
Podsumowanie.....	21

Wstęp

Prowadzone dotychczas badania pokazują, że czas przejazdu oraz jego cena są czynnikami mającymi największy wpływ na wybór środka transportu przez pasażerów. O ile czas przejazdu jest w znacznej mierze zdeterminowany przez czynniki niezależne od organizatora publicznego transportu zbiorowego czy przewoźnika kolejowego, to podmioty te posiadają szerokie możliwości kształtowania polityki cenowej zlecanych i wykonywanych przewozów. Atrakcyjna oferta taryfowa może być zatem skutecznym narzędziem w walce o klienta.

Opracowanie takiej oferty stanowi istotne wyzwanie dla przewoźników i organizatorów publicznego transportu zbiorowego. Wymaga to pogodzenia różnych interesów, które niekiedy są w stosunku do siebie sprzeczne. Z jednej strony należy bowiem dążyć do zapewnienia ofert, które będą atrakcyjne cenowo dla różnych grup użytkowników. Większa dywersyfikacja taryfowa sprawia jednak, że oferta przewoźnika staje się mniej czytelna i wymaga od pasażera znajomości zasad dotyczących stosowanych rozwiązań. Dodatkowo należy mieć na uwadze, że atrakcyjne z punktu widzenia pasażera obniżenie cen biletów, mogące skutkować zwiększeniem liczby pasażerów, nie zawsze musi być korzystne w kontekście rachunku ekonomicznego danego połączenia.

Jak wskazuje analiza ofert taryfowych dokonana przez Urząd Transportu Kolejowego, przewoźnicy kolejowi podejmują opisane powyżej wyzwania, starając się zapewnić szeroką gamę rozwiązań taryfowych, uwzględniających zmienne zapotrzebowanie na przewozy, zróżnicowane grupy odbiorców czy potrzebę integracji taryfowej kolei z innymi gałęziami transportu. Przeprowadzone badanie objęło oferty jedenastu przewoźników kolejowych, świadczących usługi zarówno w poszczególnych regionach, jak i w wybranych aglomeracjach, a także na obszarze całego kraju. Skoncentrowano się przy tym na przeglądzie ofert taryfowych, na podstawie których możliwe jest kupno biletów okresowych, nie wzięto natomiast pod uwagę taryf i promocji nakierowanych wyłącznie na sprzedaż biletów jednorazowych. W zebranych ofertach zostały zidentyfikowane wiodące kryteria, będące wyróżnikiem charakteru danej oferty. Zaliczono do nich oferty zaadresowane do określonej docelowej grupy klientów, oferty integrujące transport kolejowy z innymi gałęziami, oferty promujące przejazdy na określonych trasach, oferty weekendowe, oraz oferty abonamentowe.

1. Oferty adresowane do określonych grup społecznych.

W tej kategorii opisane zostały oferty, gdzie przewoźnicy wyraźnie wskazali określoną grupę społeczną jako osoby uprawnione do korzystania z przejazdów ulgowych. Wyróżniono w niej propozycje rozwiązań taryfowych skierowane do osób w podeszłym wieku, rodzin, pracowników firm, które zawarły z przewoźnikami umowy dotyczące sfinansowania ulgowych przejazdów oraz do kierowców. W niniejszym podrozdziale opisano także oferty skierowane do pasażerów odbywających przejazdy grupowe.

Oferty dla seniorów - jest to jedna z najpopularniejszych form uprawnień do przejazdów ulgowych, stosowana przez przewoźników kolejowych w całej Polsce. Jak wskazuje poniższe zestawienie, warunki stosowania ofert są zbliżone u wszystkich przewoźników, tzn. wiek uprawniający do skorzystania z ulgi wynosi 60 lub 65 lat, natomiast najczęściej przyznawana wysokość zniżki wynosi 30%. Odmienne rozwiązanie zastosowano w przypadku Kolei Małopolskich, gdzie ceny za Bilety dla Seniora są zryczałtowane i ustalane w zależności od długości odcinka, na który wykupiono bilet. Warto zwrócić uwagę, że najbardziej atrakcyjną ulgę, w wysokości 50% od ceny biletu, proponuje Warszawska Kolej Dojazdowa. W tym przypadku niedogodnością dla części podróżnych może być jednak fakt, że promocja nie obowiązuje w dni powszednie, do godziny 9:00. W większości przypadków bilety wydawane są na podstawie dokumentu tożsamości potwierdzającego wiek pasażera. W przypadku oferty PKP Szybkiej Kolei Miejskiej w Trójmieście oraz Przewozów Regionalnych, dodatkowo konieczne jest kupno karty uprawniającej do przejazdów ulgowych. Należy przy tym zwrócić uwagę, że REGIOkarta Senior honorowana jest również w pociągach uruchamianych przez Arriva RP, Koleje Dolnośląskie, Koleje Śląskie, Łódzką Kolej Aglomeracyjną i Koleje Wielkopolskie. Oznacza to, że wszyscy przewoźnicy kolejowi, których oferty były badane w ramach niniejszej analizy, oferują uprawnienia do przejazdów ulgowych dla seniorów.

Tabela 1. Zestawienie ofert skierowanych do seniorów.

Nazwa przewoźnika	Nazwa oferty	Wiek uprawniający do skorzystania z ulgi	Wysokość zniżki	Cena uprawnienia
Koleje Śląskie	Senior 65+	65 lat	30%	-
PKP Szybka Kolej Miejska w Trójmieście	Senior SKM	65 lat	30%	30 zł
Koleje Mazowieckie	KM-35	60 lat	35%	-
Koleje Małopolskie	Bilet dla Seniora	60 lat	cena zryczałtowana*	w zależności od dł. odcinka
Łódzka Kolej Aglomeracyjna	ŁKA 60+	60 lat	średnio 30%	-
Warszawska Kolej Dojazdowa	Przejazdy dla Seniorów	60 lat	50%**	-
PKP Intercity	Bilet dla Seniora	60 lat	30%	-
Przewozy Regionalne	REGIOkarta Senior	60 lat	do 30%	49 zł

Oferty taryfowe w transporcie kolejowym – przegląd wybranych rozwiązań.

**w ramach oferty możliwość nabycia biletów odcinkowych miesięcznych, cena ustalana w zależności od długości odcinka, na który zakupiono bilet;*

***ulga nie ma zastosowania w dni robocze do godz. 9:00*

Oferty dla rodzin – w porównaniu z ofertą dla seniorów jest dostępna w znacznie mniejszym stopniu. Bilety dla rodzin w atrakcyjnych cenach są oferowane przez Koleje Wielkopolskie, Koleje Mazowieckie oraz Przewozy Regionalne. W przypadku Kolei Wielkopolskich, bilety są sprzedawane na przejazd rodziców z dowolną liczbą własnych dzieci w cenie 99 zł. Bilet taki uprawnia do nieograniczonej liczby przejazdów pociągami Kolei Wielkopolskich i jest ważny w dni powszednie o godz. 9:00 do 3:00 następnego dnia, natomiast w soboty, niedziele i święta – od 00:01 do 3:00 następnego dnia. Inny mechanizm zastosowano w pociągach Kolei Mazowieckich – w ramach oferty *Przejazdy rodzinne*, przewoźnik oferuje grupom 2-5 osobowym, w skład których wchodzi przynajmniej jedno dziecko poniżej 16 roku życia przejazdy ze zniżką wysokości 35%. Mechanizm zastosowania zniżki o stałej wartości procentowej przyjęły również Przewozy Regionalne, które sprzedają bilety miesięczne dla wszystkich posiadaczy Karty Dużej Rodziny z ulgą wysokości 49%. Należy jednak zauważyć, że o ile wysokość zniżki jest w tym przypadku bardzo atrakcyjna, to oferta adresowana jest do zawężonej grupy społecznej – do rodzin posiadających co najmniej trójkę dzieci. W przypadku ofert rodzinnych zwraca uwagę ich odmienny charakter u każdego z przewoźników kolejowych i stosunkowo niewielka dostępność. Biorąc pod uwagę fakt, że ze względu na relatywnie niewielki poziom atrakcyjności transportu kolejowego dla rodzin z dziećmi (brak elastyczności czasowej oraz niezależności) wskazane wydaje się zwiększenie zachęt w celu pozyskania pasażerów z tej grupy społecznej.

Oferty dla pracodawców i pracowników – stosowane przez wybranych przewoźników kolejowych. Dostępne na rynku oferty charakteryzują się bardzo zróżnicowanymi warunkami korzystania i zasadami przyznawania zniżek. Spośród wszystkich zidentyfikowanych produktów, relatywnie najmniejszą dostępnością charakteryzuje się Oferta Sami Swoi 55, która skierowana jest wyłącznie do pracowników spółek kolejowych, które zawarły z Arrivą RP porozumienie. Na podstawie umowy pracownik uprawniony jest do zakupu biletu okresowego odcinkowego miesięcznego ze zniżką 55%. Można zatem stwierdzić, że oferta jest szczególnie atrakcyjna dla osób, które codziennie dojeżdżają do pracy tą samą trasą.

Tabela 2. Zestawienie ofert skierowanych do pracodawców i pracowników.

Nazwa przewoźnika	Nazwa oferty	Warunki brzegowe przystąpienia do oferty	Wysokość zniżki	Cena uprawnienia (w skali roku)
Arriva RP	<i>Oferta Sami Swoi 55</i>	Oferta dla pracowników spółek, które zawarły porozumienie z Arrivą RP.	55% od taryfy REGIO	W zależności od długości trasy
Koleje Mazowieckie	<i>Firma z KM</i>	Oferta dla pracowników firm, które podpisały umowę z KM.	35%	400 zł

Oferty taryfowe w transporcie kolejowym – przegląd wybranych rozwiązań.

Łódzka Kolej Aglomeracyjna	<i>Oferta dla firm</i>	Oferta dla pracowników firm, które podpisały umowę z ŁKA. Minimalna grupa pracowników – 15 osób.	15%, 30%, 50%	b.d.
Koleje Dolnośląskie	<i>Oferta dla Pracodawców i Pracowników</i>	Oferta skierowana jest do pracodawców, którzy wykupią co najmniej 5 uprawnień do ulgowych przejazdów.	60%	749,66 zł do 525,17 zł w zależności od liczby wykupionych przez firmę uprawnień.
PKP Intercity	<i>Kolorowe Karty Intercity</i>	Oferta skierowana do pracodawców, którzy wykupią jedną z trzech oferowanych rodzajów Kolorowej Kart.	Karta uprawnia do nieograniczonej liczby przejazdów	Cena uzależniona od okresu, na jaki wykupiono kartę oraz od rodzaju karty imienna/bezimienna.

W przypadku przewoźników Koleje Mazowieckie, Koleje Dolnośląskie oraz Łódzka Kolej Aglomeracyjna, przyznawana jest zniżka o określonej wartości procentowej, która uprawnia zarówno do kupowania biletów jednorazowych, jak i miesięcznych. Rozwiązanie takie daje pasażerowi większą elastyczność, gdyż pozwala korzystać z ulgi również w przypadku potrzeby podróży na innej trasie niż wskazanej w bilecie miesięcznym – w takim wypadku może nabyć bilet jednorazowy. Największą różnorodnością wśród wskazanych rozwiązań taryfowych charakteryzuje się oferta Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej, która umożliwia klientom korzystanie ze zniżki o wysokości 15%, 30% lub 50%. Ulgę o największej wysokości oferują natomiast Koleje Dolnośląskie – jej wartość wynosi 60%.

Atrakcyjną ofertę dla klientów odbywających częste krajowe podróże w celach biznesowych, bez jednoznacznie określonego miejsca przeznaczenia, oferuje PKP Intercity w ofercie Kolorowe Karty Intercity. Nabyta karta umożliwia odbywane nieograniczonej liczby przejazdów krajowymi pociągami PKP Intercity kategorii TLK, IC, EIC oraz EIP. Co ważniejsze, karty są honorowane również przez wybranych przewoźników regionalnych i aglomeracyjnych (Przewozy Regionalne, PKP Szybka Kolej Miejska w Trójmieście, Warszawska Kolej Dojazdowa, Koleje Mazowieckie, Koleje Dolnośląskie) co umożliwia odbycie podróży z przesiadką, również do stacji które nie są obsługiwane przez przewoźnika krajowego. W sprzedaży dostępne są karty imienne (w niższej cenie) i na okaziciela, z których mogą korzystać wszyscy pracownicy danej firmy. Na stronie internetowej przewoźnika dostępny jest kalkulator, który umożliwia wyliczenie, po jakim czasie posiadacz karty będzie korzystał z bezpłatnych przejazdów przy zadanej liczbie przejazdów w tygodniu.

Oferty dla osób podróżujących w grupach – zidentyfikowane oferty promocyjne na przejazdy grupowe dotyczą zwykle biletów jednorazowych, dlatego nie zostały ujęte w niniejszym opracowaniu. Na uwagę zasługują jednak bilety krótkookresowe wprowadzone przez Koleje Wielkopolskie, które umożliwiają podróżowanie w grupach liczących do 5 osób. W ramach ofert *Bilet Wielkopolski* oraz *Wielkopolski Bilet Weekendowy GRUPA* sprzedawane są bilety w cenach odpowiednio 99 zł oraz 160 zł, na podstawie których podróżni upoważnieni są do nieograniczonej liczby przejazdów pociągami Kolei Wielkopolskich. W przypadku Biletu Wielkopolskiego, okres

ważności biletu w dniu powszednim obowiązuje od godz. 9:00 do 3:00 następnego dnia, natomiast w soboty, niedziele i dni świąteczne od godz. 0:01 do 3:00 następnego dnia. Dla oferty weekendowej bilet obowiązuje od godz. 00:01 w sobotę do 24:00 w niedzielę. Na podstawie poniższego zestawienia można stwierdzić, że w przypadku podróży w grupie 5 osobowej, bardziej opłacalne dla pasażerów będzie skorzystanie z ofert Biletu Wielkopolskiego już przy podróży w dwie strony na odległość od 26 km. Należy jednak pamiętać, że bilet umożliwia nieograniczoną liczbę przejazdów, dlatego może być wykorzystany np. w celach turystycznych, kiedy w ciągu jednego dnia bądź weekendu zaplanowana jest większa liczba miejsc do odwiedzenia.

Tabela 3. Zestawienie cen wybranych ofert na przejazdy grupowe.

Nazwa oferty	Cena biletu na osobę	Minimalna odległość podróży po której następuje ograniczenie kosztów (dla przejazdu „tam i z powrotem”)*
<i>Bilet Wielkopolski</i>	19,80	36 km
<i>Wielkopolski Bilet Weekendowy GRUPA</i>	32,00	26 km

*w porównaniu do taryfy normalnej

**przy założeniu dwóch przejazdów w sobotę i dwóch przejazdów w niedzielę

Oferta dla kierowców – umożliwia korzystanie z parkingów P&R zlokalizowanych w strategicznych punktach przesiadkowych na obrzeżach lub w obrębie aglomeracji. W przypadku aglomeracji warszawskiej, długo- i krótkookresowe bilety emitowane przez ZTM w Warszawie, umożliwiają bezpłatne parkowanie na jednym z 13 parkingów P&R. Należy jednak zauważyć, że jedynie 5 z nich jest zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie kolejowych przystanków osobowych. Można zatem stwierdzić, że oferta nie jest dedykowana wyłącznie dla pasażerów kolei, ale dla wszystkich osób korzystających z transportu zbiorowego na terenie Warszawy. Odmienne rozwiązanie zastosowały Koleje Małopolskie wprowadzając ofertę *P&R Wieliczka* – w tym przypadku bezpłatne parkowanie na parkingu przesiadkowym w Wieliczce dostępne jest dla osób, posiadających bilet relacyjny miesięczny Kolei Małopolskich, dla którego stacją krańcową jest Wieliczka Kopalnia lub Wieliczka Rynek Kopalnia.

Biorąc pod uwagę kongestię na drogach publicznych oraz wzrastające zapotrzebowanie na miejsca parkingowe w miastach, szczególnie pozytywnie należy ocenić rozwiązania zachęcające do przesiadek z samochodów do pociągów podmiejskich. W takich przypadkach istotną korzyścią jest nie tylko możliwość oszczędności w obszarze opłat za parkowanie, ale przede wszystkim ograniczenie liczby samochodów wjeżdżających każdego dnia do miast.

Oferty integrujące kolej z innymi gałęziami transportu.

Oferty wyróżnione w ramach niniejszej kategorii należy uznać za szczególnie istotne ze względu na tworzenie spójnego systemu transportowego. Wprowadzanie rozwiązań pozwalających pasażerowi na podróżowanie na jednym bilecie środkami transportu różnych gałęzi ma ogromne znaczenie, zwłaszcza w przypadku aglomeracji, gdzie transport kolejowy może pełnić rolę komunikacji miejskiej. Oprócz korzyści finansowych, jakie niesie ze sobą sprzedaż biletu zintegrowanego (bilet taki jest zwykle tańszy od odrębnego biletu na przewozy komunikacją miejską oraz odrębnego biletu kolejowego), ogromne znaczenie ma fakt, że pasażer nie musi każdorazowo

Oferty taryfowe w transporcie kolejowym – przegląd wybranych rozwiązań.

kupować oddzielnego biletu, co pozwala na oszczędność czasu. Pasażer korzystający z ofert integrujących różne gałęzie transportu nie musi też orientować się w dokładnej strukturze rynku przewozów pasażerskich co upraszcza korzystania z usług.

Na podstawie przeanalizowanych ofert przewoźników kolejowych można stwierdzić, że oferty integrujące transport kolejowy z systemami komunikacji miejskiej funkcjonują przede wszystkim w stolicach wybranych województw. Podróżowanie na podstawie jednego biletu jest możliwe w Warszawie, Krakowie, Katowicach, Gdańsku, Poznaniu, Wrocławiu, oraz Toruniu i Bydgoszczy. Dodatkowo pojawiają się także rozwiązania integrujące systemy transportowe miast, które mają ze sobą silne powiązania funkcjonalne. Jako przykład można wskazać zintegrowane rozwiązania taryfowe dedykowane dla podróżnych przemieszczających się między Gnieznem a Poznaniem, Włocławkiem i Toruniem, czy między Legnicą a Wrocławiem. Godnym zauważenia jest również oferta przygotowana przez Związek Przedsiębiorstw Komunikacyjnych Górnych Łużyc i Dolnego Śląska, umożliwiającą podróżowanie różnymi środkami transportu na wyznaczonym obszarze znajdującym się na terenie trzech państw. Pomimo faktu, że sama integracja taryfowa nie jest warunkiem wystarczającym do stworzenia usługi transportu publicznego konkurencyjnej w stosunku do indywidualnych środków transportu, to przedstawione propozycje stanowią niezbędny krok w kierunku umożliwienia podróżowania w systemie „door to door”, co jest niezbędne dla tworzenia atrakcyjnego systemu transportu publicznego.

W poniższej tabeli zaprezentowane zostało zestawienie oferowanych biletów, umożliwiających korzystanie z innych środków transportu, w szczególności komunikacji miejskiej w aglomeracjach. W celu ich łatwiejszego porównania, przedstawione zostały tylko te spośród nich, które umożliwiają korzystanie z biletów miesięcznych. W przypadku, gdy oferty dotyczą biletów odcinkowych lub strefowych, na potrzeby niniejszego zestawienia przyjęte zostały ceny za bilety odcinkowe umożliwiające przejazdy na dystansie do 30 km.

Tabela 4. Porównanie ofert integrujących różne gałęzie transportu, umożliwiających dowolny wybór trasy.

Przewoźnik	Nazwa oferty	Zasady korzystania	Oferowane ceny biletów	Ujednolicona cena biletu
Przewozy Regionalne, Koleje Wielkopolskie	<i>Bus – Tramwaj – Kolej (Jeden bilet)</i>	Oferta obowiązuje w strefie o promieniu ok. 30 km od Poznania. Jej największym atutem jest możliwość korzystania z przejazdów różnych przewoźników kolejowych świadczących usługi na terenie aglomeracji poznańskiej oraz z pojazdów komunikacji ZTM w Poznaniu.	Cena ustalana jest w zależności od tego, ile stref obejmuje bilet – w przypadku biletu normalnego wynosi od 274 zł (na 3 strefy) do 121 zł (na 1 strefę).	219,00 zł*
Przewozy Regionalne, Łódzka Kolej Aglomeracyjna	<i>Wspólny bilet aglomeracyjny</i>	Oferta skierowana jest do osób korzystających z komunikacji miejskiej w Łodzi, Pabianicach, Zgierzu, Łasku, Zduńskiej Woli, Sieradzu, Strykowie, Głownie i Łowiczu oraz z pociągów ŁKA i PR. Bilet wydawany jest	Cena biletu zdeterminowane jest długością linii kolejowej objętej biletem oraz strefą obsługiwaną przez komunikację miejską i wynosi od	240,00 zł***

Oferty taryfowe w transporcie kolejowym – przegląd wybranych rozwiązań.

		na określoną linię komunikacyjną w transporcie kolejowym oraz na daną strefę taryfową.	82 zł do 310 zł.	
Koleje Śląskie	<i>Śląski Bilet Miesięczny</i>	Bilet wydawany jest na podróż „tam i z powrotem” w określonej relacji pociągów uruchamianych przez Koleje Śląskie. Dodatkowo, na jego podstawie, pasażer uprawniony jest do przejazdów w liniach autobusowymi i tramwajowymi uruchamianymi przez KZK GOP na terenie jednego wybranego miasta (gminy) lub dwóch miast (gmin). Liczba przejazdów na podstawie biletu jest nieograniczona, jednak dopuszczalne jest jedynie podróżowanie najkrótszą wskazaną przez podróżnego drogą.	Cena biletu normalnego uzależniona jest od długości odcinka obsługiwanego przez kolej oraz liczby miast/gmin na których możliwe są nieograniczone przejazdy komunikacją miejską (jedna lub dwie).	198,40 zł**
Koleje Dolnośląskie	<i>Bilet zintegrowany Legnica</i>	Bilet upoważnia do nieograniczonej liczby przejazdów pociągami i autobusami uruchamianymi przez KD pomiędzy wszystkimi stacjami położonymi na odcinku wskazanym przez nabywcę. Dodatkowo, w przypadku kupna znaczka upoważniającego do przejazdów komunikacją miejską, podróżny jest uprawniony do nieograniczonej liczby przejazdów na obszarze miasta Legnica oraz w strefie gminy, która podpisała porozumienie międzygminne w zakresie lokalnego transportu zbiorowego. Bilet ma charakter imienny.	Cena biletu wynosi od 75,70 do 275,40 zł w zależności od długości trasy, dodatkowo opłata za znaczek upoważniający do korzystania z komunikacji miejskiej wynosi od 76 do 114 zł w zależności od strefy objętej biletem.	236,70 zł
Koleje Dolnośląskie, Przewozy Regionalne	<i>Bilety zintegrowane P/T/A ważne na obszarze Dużej Aglomeracji Wrocławskiej</i>	W ofercie można nabyć bilety odcinkowe miesięcznie, uprawniające do nieograniczonej liczby przejazdów pociągami KD i PR między wszystkimi stacjami w ramach wskazanego odcinka. Możliwość nabycia dodatkowego biletu (naklejanego znaczka), uprawniającego do odbywania	Cena biletu miesięcznego wynosi od 75,65 do 220,15 zł na przejazdy koleją w zależności od długości trasy oraz dodatkowo 72 lub 86 zł za przejazdy komunikacją miejską.	246,65 zł

Oferty taryfowe w transporcie kolejowym – przegląd wybranych rozwiązań.

		nieograniczonej liczby przejazdów autobusami komunikacji miejskiej w granicach miasta Wrocław.		
Koleje Małopolskie	<i>Małopolska Taryfa Aglomeracyjna</i>	W ramach Małopolskiej Taryfy Aglomeracyjnej możliwe jest kupno biletów odcinkowych miesięcznych imiennych. Bilety wydaje się na przejazd w jedną stronę lub na przejazd „tam i z powrotem”, w relacjach wewnątrz obszaru ograniczonego stacjami wskazanymi w regulaminie. Uprawniają one do nieograniczonej liby podróży pociągami Kolei Małopolskich, między dowolnymi stacjami w obrębie wskazanego odcinka. Bilety mogą być integrowane z biletami komunikacji miejskiej w Krakowie lub w Tarnowie.	Cena stanowi składową biletu na przejazdy pociągami Kolei Małopolskich (67,50 – 261 zł w zależności od długości odcinka) oraz biletu na przejazdy pojazdami komunikacji miejskiej w Krakowie (42,00 – 120,00 zł w zależności od rodzaju biletu).	201, 00 zł (117,00 + 84,00 zł)
Koleje Małopolskie	<i>Zintegrowany bilet</i>	Bilet umożliwia podróżowanie pociągami KMŁ oraz pojazdami komunikacji miejskiej w Krakowie. Wydawany jest na wskazaną przez nabywcę relację. Należy również podkreślić, że podróżni posiadający bilet mogą na jego podstawie bezpłatnie korzystać z parkingu przesiadkowego przy przystanku Wieliczka Park.	Cena stanowi składową biletu na przejazdy pociągami Kolei Małopolskich (67,50 – 261 zł w zależności od długości odcinka) oraz biletu na przejazdy pojazdami komunikacji miejskiej w Krakowie (42,00 – 120,00 zł w zależności od rodzaju biletu)	201, 00 zł (117,00 + 84,00 zł)

*cena obejmuje bilet umożliwiający korzystanie z komunikacji miejskiej wyłącznie na terenie miasta Poznań,

** cena obejmuje bilet umożliwiający korzystanie z komunikacji miejskiej na terenie jednego z miast położonych na terenie KZK GOP,

*** cena dla biletu obejmującego przejazdy pociągami pomiędzy Łodzią a Kozłuskami oraz umożliwiającego przejazdy środkami komunikacji miejskiej w Łodzi,

Jak wynika z przedstawionego zestawienia, ceny biletów miesięcznych umożliwiających dodatkowe korzystanie z komunikacji miejskiej na obszarze wybranego miasta kształtują się na zbliżonym poziomie, który wynosi nieco ponad 200 zł. Przy przyjęciu takiej samej długości podróży oraz wykorzystania sieciowego biletu komunikacji miejskiej na terenie jednej aglomeracji, najkorzystniejsza cenowo oferta to *Śląski Bilet Miesięczny*, którego cena wynosi niespełna 200 zł. Najdroższą ofertą jest natomiast *Bilet zintegrowany P/T/A ważny na obszarze Dużej Aglomeracji Wrocławskiej*, na podstawie którego obsługiwany jest Wrocław oraz wybrane odcinki linii kolejowych, łączące stolicę województwa z mniejszymi ośrodkami – cena biletu wynosi 246,65 zł.

Oferty taryfowe w transporcie kolejowym – przegląd wybranych rozwiązań.

W przypadku takich ofert jak: *Śląski Bilet Miesięczny*, *Wspólny Bilet Aglomeracyjny*, czy *Małopolska Taryfa Aglomeracyjna*, zwraca uwagę elastyczność przyjętych rozwiązań. Pasażerowie mogą dobierać nie tylko przebieg linii komunikacyjnej w transporcie kolejowym, ale także wybrać miasta na terenie których będą mogli skorzystać z nieograniczonej liczby przejazdów pojazdami komunikacji miejskiej. Rozwiązanie takie jest szczególnie przydatne dla mieszkańców, którzy w celu dojazdu do pracy lub szkoły korzystają z komunikacji miejskiej zarówno w miejscu zamieszkania jak i w miejscu, gdzie znajduje się zakład pracy, szkoła czy uczelnia oraz wykorzystują transport kolejowy w celu przemieszczania się między tymi ośrodkami. Wśród zestawionych ofert największą elastycznością charakteryzuje się propozycja Kolei Śląskich, umożliwiająca przejazdy na terenie dwóch dowolnie wybranych miast położonych na obszarze ZKK GOP, najmniejszy wybór mają natomiast pasażerowie korzystający z *Małopolskiej Taryfy Aglomeracyjnej*, w ramach której możliwe jest korzystanie z przejazdów komunikacją miejską wyłącznie w Krakowie lub w Tarnowie.

Tabela 5. Oferty integrujące różne gałęzie transportu nastawione na obsługę określonej linii komunikacyjnej.

Przewoźnik	Nazwa oferty	Zasady korzystania	Oferowane ceny biletów
Przewozy Regionalne	<i>Bilet odcinkowy miesięczny aglomeracyjny BiT City</i>	Oferta obowiązuje w pociągach REGIO łączących Toruń i Bydgoszcz oraz po przyjeździe do jednego z miast. Bilet uprawnia do nieograniczonej liczby przejazdów, wyłącznie drogą najkrótszą, między wszystkimi przystankami (stacjami) odcinka, na który został wydany. Umożliwia również korzystanie z komunikacji miejskiej w jednym z miast (lub obu miastach) na wybranej linii/liniach. Podróżny ma do wyboru 3 warianty korzystania z komunikacji miejskiej w ramach oferty.	Cena biletu normalnego w zależności od wyboru wariantu wynosi 225 zł i 275 zł.
Przewozy Regionalne	<i>Regionalny bilet WiT odcinkowy miesięczny imienny</i>	Oferta obowiązuje w pociągach REGIO łączących Toruń i Włocławek oraz po przyjeździe do jednego z miast. Bilet uprawnia do nieograniczonej liczby przejazdów, wyłącznie drogą najkrótszą, między wszystkimi przystankami (stacjami) odcinka, na który został wydany. Umożliwia również korzystanie z komunikacji miejskiej w jednym z miast (lub obu miastach) na wybranej linii/liniach. Podróżny ma do wyboru 3 warianty korzystania z komunikacji miejskiej w ramach oferty.	Cena biletu normalnego w zależności od wyboru wariantu wynosi 220 zł i 270 zł.
Przewozy Regionalne, PKP Szybka Kolej Miejska w Trójmieście	<i>Promocyjny bilet miesięczny „tandemowy”</i>	Bilet może nabyć osoba, która zakupiła Bilet Metropolitalny Promocyjny. Jednocześnie podróżny korzystający z oferty zobowiązany jest do okazywania go do kontroli wyłącznie z Biletem Metropolitalnym Promocyjnym. Zasięg biletu tandemowego obejmuje wyłącznie jedną relację (podróż „tam i z powrotem”), na odcinku, którego	Cena biletu stanowi składową biletu obowiązującego na terenie MZKZG oraz odcinkowego biletu kolejowego. Brak możliwości doboru liczby miast/gmin objętych biletem lub długości

Oferty taryfowe w transporcie kolejowym – przegląd wybranych rozwiązań.

		krańce wyznaczają stacje określone w regulaminie.	trasy przewoźnika kolejowego.
Przewozy Regionalne, Koleje Wielkopolskie	<i>Wspólny „Bilet Gnieźnieński”</i>	Zgodnie z ofertą pasażer kupując „Bilet Gnieźnieński” (normalny), który jest tańszy o 66 zł od tradycyjnego rozwiązania (dwa bilety miesięczne: kolejowy + MPK), pasażer będzie mógł skorzystać z usług wszystkich przewoźników: MPK Gniezno oraz Przewozów Regionalnych i Kolei Wielkopolskich na trasie Poznań – Gniezno bez ograniczeń. Oferta została stworzona z myślą o tych, którzy codziennie pokonują tę trasę korzystając z około 30 autobusów i 30 par pociągów, dojeżdżając do szkoły i pracy.	Cena „Biletu Gnieźnieńskiego” wynosi 285 zł.
Koleje Śląskie	<i>Taryfa Pomarańczowa</i>	„Bilet pomarańczowy” jest biletem imiennym miesięcznym, który uprawnia pasażera do przejazdów dowolnymi pociągami Kolei Śląskich, kursującymi na trasie w relacji Tychy Łódźwisko – Katowice Szopienice Płd. lub Katowice Szopienice Płd. – Tychy Łódźwisko. Liczba przesiadek jest nieograniczona. Dodatkowo, pasażerowie korzystający z „biletu pomarańczowego” są uprawnieni do przejazdów wszystkimi regularnymi liniami zwykłymi organizowanymi przez MZK w Tychach na terenie miasta Tychy.	Cena biletu normalnego wynosi 130 zł.
Koleje Mazowieckie	<i>Bilet lotniskowy – oferta specjalna</i>	Bilet przeznaczony jest dla osób podróżujących z Warszawy do Portu Lotniczego Modlin lub w relacji powrotnej. Upoważnia podróżnych do przejazdów pociągiem i autobusem KM oraz pojazdami komunikacji miejskiej w Warszawie w I strefie ZTM.	Cena biletu krótkookresowego (75 min.) wynosi 17 zł, natomiast imiennego miesięcznego – 230 zł.

Odrębna grupę stanowią oferty, w których przewoźnicy ograniczyli możliwość wyboru linii komunikacyjnej w transporcie kolejowym, umożliwiając jednocześnie podróżowanie na obszarze wybranego miasta pojazdami komunikacji miejskiej. Rozwiązania takie zostały zastosowane w odniesieniu do ośrodków miejskich, które mają ze sobą silne powiązania funkcjonalne, w związku z czym generują znaczące potoki podróżnych. Są to Bydgoszcz i Toruń, Włocławek i Toruń, Poznań i Gniezno czy Katowice i Tychy. Podobne rozwiązanie zastosowały Koleje Mazowieckie w celu ułatwienia podróżnym dojeżdżającym z Warszawy korzystanie z Portu Lotniczego Modlin. W przypadku *Biletu lotniskowego* możliwy jest dojazd środkami transportu uruchamianymi przez Koleje Mazowieckie, a także odbycie nieograniczonej liczby podróży pojazdami ZTM w Warszawie. W ramach oferty dostępne są zarówno bilety krótkookresowe jak i miesięczne.

Tabela 6. Pozostałe oferty integrujące różne gałęzie transportu.

Przewoźnik	Nazwa oferty	Zasady korzystania	Oferowane ceny biletów
Przewozy Regionalne	<i>Pociągami po Opolu</i>	Posiadacze biletów okresowych komunikacji miejskiej będą mogli bez dodatkowych opłat korzystać z pociągów Przewozów Regionalnych w granicach administracyjnych Opola. Oferta obowiązuje w granicach administracyjnych miasta na obszarze ograniczonym stacjami kolejowymi: Opole Główne, Opole Zachodnie, Opole Wschodnie, Opole Gośławice, Opole Grotowice i Opole Groszowice.	Cena biletu miesięcznego wynosi 126,50 zł.
Koleje Mazowieckie, Warszawska Kolej Dojazdowa	<i>Wspólny bilet ZTM-KM-WKD</i>	W ramach oferty sprzedawane są bilety okresowe 30 i 90 dniowe, dobowe, weekendowe, weekendowe grupowe, bilety seniora oraz dla dziecka z rodziny posiadające troje dzieci. Bilety są emitowane przez Zarząd Transportu Miejskiego w Warszawie i są honorowane w pojazdach WKD pod warunkiem ich wcześniejszej aktywacji. Pasażer na ich podstawie jest uprawniony do nieograniczonej liczby przejazdów pociągami WKD, KM i SKM oraz wszystkimi środkami transportu ZTM w Warszawie.	Cena biletu miesięcznego obowiązującego na terenie m.st. Warszawy wynosi 110 zł, w ofercie dostępne również bilety jednorazowe, krótkookresowe oraz kwartalne.
Koleje Małopolskie	<i>Bilet Wielicki miesięczny imienny</i>	Bilet uprawnia do podróżowania na wybranym odcinku pociągami KMŁ oraz autobusami komunikacji regularnej specjalnej.	Ceny są zryczałtowane niezależnie od odległości taryfowej i wynoszą 150 zł.
Koleje Dolnośląskie, Przewozy Regionalne, Ostdeutsche Eisenbahn, Die Länderbahn (pociągi „trilex” i „trilex-express”), Sächsisch Oberlausitzer Eisenbahngesellschaft mbH, Waldeisenbahn Bad Muskau,	<i>Euro-Nysa-Ticket, Euro Nysa Mini Grupa</i>	Bilety sprzedawane w ramach oferty upoważniają do nieograniczonej liczby przejazdów na pograniczu polsko-czesko-niemieckim. Związek Transportowy Górnych Łużyc i Dolnego Śląska umożliwia podróżowanie w ramach tego samego biletu różnymi środkami transportu, tj. pociągami, autobusami przewoźników regionalnych, autobusami komunikacji miejskiej, tramwajami, pociągami kolei wąskotorowej oraz koleją linową (za dopłatą). Bilet obowiązuje przez cały dzień wskazany przez nabywcę, a jego ważność kończy się o godz. 4:00 następnego dnia.	Cena biletu wynosi 25 zł. Bilet Euro Nysa Mini Grupa umożliwia z kolei do przejazdu maksymalnie pięć osób w cenie 75 zł.

Spośród ofert integrujących różne gałęzie transportu można również wskazać rozwiązania skierowane wyłącznie do mieszkańców aglomeracji, nastawione na włączenie transportu kolejowego do komunikacji miejskiej. Rozwiązanie takie zostało wprowadzone w kwietniu tego roku w Opolu, gdzie pasażerowie posiadający bilety MZK Opole mogą bez dopłat podróżować pociągami Przewozów Regionalnych w obrębie miasta. Podobne rozwiązanie zastosowano w Warszawie, gdzie pasażerowie

Oferty taryfowe w transporcie kolejowym – przegląd wybranych rozwiązań.

komunikacji miejskiej, posiadający bilety czasowe mogą w ramach danej strefy taryfowej bez ograniczeń korzystać ze wszystkich środków transportu miejskiego oraz z pociągów uruchamianych przez Szybką Kolej Miejską, Koleje Mazowieckie oraz Warszawską Kolej Dojazdową.

Na szczególną uwagę zasługują bilety wydawane przez Związek Komunikacyjny Górnych Łużyc i Dolnego Śląska, pozwalające na tanie podróżowanie środkami publicznego transportu zbiorowego po przygranicznych terenach Polski, Czech i Niemiec. Przejazdy takie szczególnie opłacalne są w przypadku podróży w grupie pięcioosobowej. Cena biletu w przeliczeniu na jedną osobę wynosi wówczas 15 zł, liczba przejazdów jest przy tym nieograniczona. Utrudnieniem dla pasażerów może być natomiast fakt, że na niektórych liniach, bilety EURO-NYSA-Ticket są ważne tylko na odcinkach tras.

2. Oferty promujące określoną przez przewoźnika trasę.

W tej kategorii opisane zostały oferty, których założeniem jest okresowe oferowanie na bezpośredni przejazd w określonej relacji ceny niższej niż wynikająca z ogólnej taryfy kilometrowej przewoźnika. Ceny specjalne obowiązują również na przejazdy do miejscowości leżących na trasie objętej promocją i pomiędzy nimi. Oferta zwykle dotyczy zarówno biletów jednorazowych, jak i miesięcznych uprawniających do nieograniczonej liczby przejazdów. Od wyznaczonych cen przysługują ulgi ustawowe.

W zależności od oferty, przewoźnicy stosują pewne ograniczenia. Przykładowo, w *Ofercie specjalnej „13”* Kolei Śląskich jednorazowy bilet jest ważny tylko 2 godziny od daty zakupu lub daty wskazanej przez kupującego, a w przypadku Kolei Mazowieckich tylko 1 godzinę. Tymczasem *Bilet Świętokrzyski* czy *Tani Bilet* Przewozów Regionalnych ważny jest 1 dzień.

Natomiast Koleje Dolnośląskie wprowadziły ograniczenie w postaci obowiązku rozpoczęcia podróży w wyznaczonej miejscowości – w przypadku *Promocji Dzierżoniowskiej* i *Promocji Świdnickiej*, aby skorzystać z oferty, pasażer powinien rozpoczynać podróże w Dzierżoniowie Śląskim i na stacji Świdnica Miasto. Dodatkowo w przypadku jednorazowego biletu na przejazd tam i z powrotem, powrót musi odbyć się tego samego dnia co przyjazd. Zaletą *Promocji Świdnickiej* jest jej obowiązywanie u dwóch przewoźników – Kolei Dolnośląskich i Przewozów Regionalnych.

Jednocześnie pozostałe oferty Przewozów Regionalnych nieco się różnią. W ofertach *Bilet Lubartowski* i *Bilet Olkuski* przewoźnik oferuje w promocji bilety jednorazowe wyłącznie w jedną stronę, ale w dowolnej relacji na odcinkach objętych promocją. Natomiast oferta *Kolej dla Ciebie* dotyczy wyłącznie imiennych biletów miesięcznych w relacji Inowrocław – Nowa Wieś Wielka – Bydgoszcz.

Popularną ofertę Przewozów Regionalnych stanowi *Połączenie w dobrej cenie*. Oferta ta obejmuje ok. 300 relacji obsługiwanych pociągami REGIO i interREGIO. Możliwe jest zakupienie po niższej cenie biletu jednorazowego na przejazd w jedną stronę oraz odcinkowego miesięcznego na przejazdy „tam i z powrotem”. Przewozy Regionalne dokonują okresowych zmian wykazu połączeń objętych ofertą uwzględniających aktualne zainteresowanie pasażerów daną relacją wynikających np. ze stanu infrastruktury czy oferty innych przewoźników.

Ciekawym rozwiązaniem jest również oferta Kolei Dolnośląskich umożliwiająca darmową podróż na odcinku pomiędzy stacjami granicznymi Zgorzelec i Görlitz. Wszystkie bilety jednorazowe i okresowe wystawione do/od stacji Zgorzelec uprawniają do nieodpłatnego przejazdu na odcinku Zgorzelec – Görlitz – Zgorzelec. Dotyczy to także biletów wydanych na przejazdy pociągami Przewozów Regionalnych.

Dzięki ofertom obowiązującym na wskazanych relacjach przy zakupie biletu miesięcznego możliwe jest oszczędzenie od kilkudziesięciu do ponad 150 zł. Warto zauważyć, że przedstawione powyżej oferty obowiązują na pociągi osobowe w relacjach pomiędzy miejscowościami odległymi od siebie o około kilkadziesiąt kilometrów (tylko 2 przedstawione powyżej oferty: *Bilet Olkuski* i *Tani bilet* dotyczą tras powyżej 100 km), co oznacza, że oferty te są szczególnie kierowane do osób

Oferty taryfowe w transporcie kolejowym – przegląd wybranych rozwiązań.

dojeżdżających każdego dnia do pracy lub szkół. Może to stanowić istotną zachętę do rezygnacji z codziennych przejazdów prywatnymi samochodami na rzecz podróży koleją.

Tabela 7. Zestawienie ofert obowiązujących wyłącznie w wybranej relacji.

Nazwa przewoźnika	Nazwa oferty	Relacja, w której obowiązuje oferta	Wartość oszczędności przy kupnie imiennego biletu miesięcznego*
Koleje Śląskie	<i>Oferta specjalna „13”</i>	Częstochowa – Lubliniec	60 zł
Arriva RP	<i>Oferta specjalna „Szybkim torem” Grudziądz – Chełmża – Bydgoszcz</i>	Grudziądz – Chełmża – Bydgoszcz	70,00 zł
Koleje Mazowieckie	<i>Radom – Drzewica – oferta specjalna</i>	Radom - Drzewica	86,00 zł
Koleje Mazowieckie	<i>Radom – Pionki – oferta specjalna</i>	Radom – Pionki	85,00 zł
Koleje Mazowieckie	<i>Warszawa Włochy – Warszawa Rembertów – oferta specjalna</i>	Warszawa Włochy – Warszawa Rembertów	4,30 zł
Koleje Mazowieckie	<i>Warszawa Wschodnia – Góra Kalwaria – oferta specjalna</i>	Warszawa Wschodnia – Góra Kalwaria	71,00 zł
Koleje Mazowieckie	<i>Warszawa Zachodnia – Otwock – oferta specjalna</i>	Warszawa Zachodnia – Otwock	120,00 zł
Koleje Dolnośląskie	<i>Promocja Dzierżoniowska</i>	Dzierżoniów Śląski - Wrocław Główny	119,00 zł
Koleje Dolnośląskie, Przewozy Regionalne	<i>Promocja Świdnicka</i>	Świdnica Miasto – Wrocław Główny	94,00 zł
Przewozy Regionalne	<i>Kolej dla Ciebie</i>	Inowrocław - Nowa Wieś Wielka - Bydgoszcz	83,65 zł
Przewozy Regionalne	<i>Bilet Lubartowski</i>	Lublin – Lubartów	70,00 zł
Przewozy Regionalne	<i>Tani Bilet – odcinkowy miesięczny imienny</i>	Kielce – Włoszczowa – Żeliszewice – Koniecpol – Częstochowa	30,00 zł
		Kalwaria Zebrzydowska Lanckorona – Bielsko-Biała Główna, Skawina – Oświęcim	80,00 zł
Przewozy Regionalne	<i>Bilet Świętokrzyski – odcinkowy miesięczny imienny</i>	Ostrowiec Św. – Skarżysko-Kamienna	127,00 zł
		Skarżysko-Kamienna - Kielce	127,00 zł
		Kielce – Żeliszewice, Kielce – Klimontów	163,00 zł
Przewozy Regionalne	<i>Bilet Olkuski – odcinkowy miesięczny imienny</i>	Katowice – Olkusz – Sędziszów	20,00 zł
Przewozy Regionalne	<i>Połączenie w dobrej cenie (przykłady połączeń)</i>	Skierniewice – Warszawa (InterREGIO)	70,00 zł
Przewozy Regionalne		Opole – Kluczbork	99,00 zł
Przewozy Regionalne		Przemyśl - Rzeszów	89,00 zł

*przedstawiono różnicę pomiędzy standardową ceną a ceną wynikającą z oferty w odniesieniu do pełnej relacji wskazanej w ofercie przy zakupie biletu z opcją „tam i z powrotem”.

3. Oferty weekendowe.

Grupa ofert weekendowych skierowana jest do podróżnych, którzy planują odbywać liczne podróże na wskazanej trasie w trakcie weekendów lub dni ustawowo wolnych od pracy. Przewoźnicy kolejowi stosują zróżnicowane rozwiązania w zakresie ustalania ceny biletu. W przypadku Kolei Śląskich dla biletów weekendowych zastosowano zniżkę procentową, której wysokość jest uzależniona od tego, czy bilet obejmuje tylko przejazdy w jedną stronę, czy w dwie strony (większa zniżka dla biletów na przejazdy „tam i z powrotem”). Koleje Mazowieckie oraz Warszawska Kolej Dojazdowa przyjęły natomiast odrębne taryfy kilometrowe, zgodnie z którymi cena biletu ustalana jest na podstawie długości odcinka objętego biletami. O ile rozwiązanie takie jest korzystne cenowo dla osób chcących odbywać podróże weekendowe w wybranej relacji, to stanowi barierę dla pasażerów uprawiających turystykę weekendową nastawioną na odwiedzenie kilku miejscowości w krótkim czasie. Największą swobodę wśród stosowanych ofert weekendowych oferują Przewozy Regionalne oraz PKP Intercity, które oferują bilety w zryczałtowanych cenach, umożliwiające podróżowanie w dowolnych relacjach. Warto przy tym zwrócić uwagę, że *Bilety turystyczne* wydawane przez Przewozy Regionalne są honorowane również w pociągach Arriva RP, Kolei Dolnośląskich, Kolei Śląskich, Kolei Wielkopolskich, Kolei Małopolskich oraz Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej. Oznacza to, że podróżowanie na podstawie takich biletów jest możliwe na terenie wszystkich województw poza mazowieckim. Biorąc pod uwagę możliwość wykorzystania opisanych promocji w celach turystycznych, warto zwrócić również uwagę na ofertę przewoźnika Arriva RP, umożliwiającą w sezonie turystycznym (od 30 kwietnia do 25 września 2016 r.) w weekendy (wraz z „długimi weekendami”) zakup biletów na przewóz rowerów za 1 zł. Szczegółowe warunki wykorzystania biletów weekendowych zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 8. Zestawienie ofert weekendowych

Nazwa przewoźnika	Nazwa oferty	Relacja, w której obowiązuje oferta	Cena biletu
Koleje Śląskie	<i>Bilet „Silesia Weekend”</i>	Bilet uprawnia do korzystania ze wszystkich połączeń obsługiwanych przez Koleje Śląskie w relacji do 800 km. Wysokość ulgi wynosi 15% w przypadku biletów na podróż w jedną stronę oraz 20% na bilety „tam i z powrotem”. Bilet obowiązuje przez jeden lub dwa dni w zależności od odległości (1 dzień do 100 km i 2 dni – powyżej 100 km). Bilet na przejazd „tam i z powrotem” uzależniony jest od liczby dni wolnych od pracy.	Zniżka procentowa
Przewozy Regionalne, Arriva RP, Koleje Dolnośląskie, Koleje Śląskie, Koleje Wielkopolskie, Koleje Małopolskie, Łódzka Kolej	<i>Bilet turystyczny i mini bilet turystyczny</i>	Oferta obejmuje bilet turystyczny i mini bilet turystyczny dla osób podróżujących w weekendy. Uprawnia on bowiem do wielokrotnej liczby przejazdów od godz. 18:00 w dniu roboczym poprzedzającym bezpośrednio kolejno po sobie następujące dni wolne od pracy, do godz. 6:00 pierwszego dnia roboczego następującego po tych dniach. Umożliwia on zatem podróżowanie od godziny 18:00 w piątek, do godziny 6:00	Bilet turystyczny – 45 zł, Mini bilet turystyczny – 39 zł.

Oferty taryfowe w transporcie kolejowym – przegląd wybranych rozwiązań.

Aglomeracyjna		w poniedziałek (termin ważności rozpoczyna się od daty wskazanej na bilecie).	
Arriva RP	<i>Oferta „Rowerowe weekendy z Arriva RP”</i>	We wszystkie soboty i niedziele od 30 kwietnia do 25 września 2016 r., oraz w trakcie „długich weekendów” (regulamin precyzuje dokładne daty), możliwość przewozu rowerów w cenie 1 zł. Oferta nie obowiązuje w pociągach uruchamianych w ramach oferty „Multi Plaža”	1 zł za rower
Koleje Mazowieckie	<i>Bilet wycieczkowy</i>	Oferta obejmuje przejazdy pociągami KM, w relacji do 200 km, bilet nie jest jednak przeznaczony do wykonywania przejazdów w I strefie KM. Na jego podstawie mogą być realizowane podróże w jednym kierunku oraz podróże „tam i z powrotem”. Bilet może być wykorzystywany od godz. 18:00 w każdy piątek, sobotę i niedzielę oraz w pozostałe dni ustawowo wolne od pracy.	Cena od 2,91 do 25,57 zł w zależności od długości odcinka, na jaki został wydany.
Warszawska Kolej Dojazdowa	<i>Bilety miesięczne weekendowe bezimienne</i>	Bilety uprawniają do nieograniczonej liczby przejazdów pociągami WKD pomiędzy wszystkimi stacjami odcinka, na które został on wydany w ciągu kolejno następujących po sobie weekendów (sobota, niedziela) oraz we wszystkie dni świąteczne, w okresie obowiązywania biletu.	Ceny biletów wynoszą 29 do 68 zł, w zależności od długości odcinka, na jaki zostały wydane.
PKP Intercity	<i>Bilet Weekendowy</i>	Oferta skierowana jest do osób chcących podróżować po Polsce niewielkim kosztem. Bilet jest imienny i ważny jest w pociągach TLK, IC na dowolnej trasie. Uprawnia do nieograniczonej liczby przejazdów w okresie swojej ważności. Podróżny zobowiązany jest do wpisania na bilecie imienia i nazwiska oraz numeru dokumentu ze zdjęciem. Bilet obowiązuje od godziny 19:00 dnia roboczego poprzedzającego dzień wolny od pracy, do godziny 6:00 pierwszego dnia roboczego następującego po dniach wolnych.	Cena biletu wynosi 79 zł w klasie 2, 109 zł w klasie 1.
PKP Intercity	<i>Bilet Weekendowy MAX</i>	Jest rozszerzoną o pociągi EIC i EIP wersją biletu Weekendowego. Uprawnia do nieograniczonej liczby przejazdów (w okresie swojej ważności) na dowolnej trasie. Oferta skierowana jest do osób chcących podróżować po Polsce niewielkim kosztem. Bilet jest imienny. Dodatkowo wymagana jest dopłata do pociągu EIP w wysokości 10 zł za każdy przejazd pociągiem EIP. Podróżny zobowiązany jest do wpisania imienia i nazwiska oraz numeru dokumentu ze zdjęciem.	Cena biletu wynosi 154 zł w klasie 2, 247 zł w klasie 1.

4. Oferty abonamentowe.

Oferty abonamentowe stanowią duże udogodnienie dla osób, które korzystają z transportu kolejowego, jednak nie są to przejazdy regularne. Umożliwiają one swobodny wybór terminu podróży w okresie obowiązywania biletu. Ich największym atutem jest możliwość uzyskania jednego lub większej ilości darmowych przejazdów. Istotną korzyścią jest również możliwość zaoszczędzenia czasu ze względu na brak konieczności każdorazowego zakupu odrębnego biletu w kasie. Na podstawie poniższego zestawienia można stwierdzić, że największą zachętą dla pasażerów mogą stanowić bilety abonamentowe oferowane przez Koleje Mazowieckie i PKP Intercity – przy zakupie karnetu pasażerowie otrzymują dwa darmowe przejazdy, przy czym w przypadku Kolei Mazowieckich abonament obejmuje 10 przejazdów, natomiast w przypadku PKP Intercity jest to 7 przejazdów. Swoboda wyboru relacji u przewoźnika krajowego jest jednak ograniczona do połączeń znajdujących się na linii komunikacyjnej Warszawa – Białystok, można zatem przypuszczać, że oferta ma na celu odzyskanie klientów, którzy zrezygnowali z transportu kolejowego na tej trasie ze względu na przedłużające się prace modernizacyjne i długotrwałe jej wyłączenie z eksploatacji. Zestawienie ofert abonamentowych proponowanych przez przewoźników kolejowych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 9. Zestawienie ofert abonamentowych.

Przewoźnik	Nazwa oferty	Warunki korzystania z abonamentu	Liczba darmowych przejazdów
Koleje Śląskie	<i>Bilet bez ogonka</i>	Bilet uprawnia do 10 przejazdów w określonej uprzednio relacji. Z jednego biletu może korzystać jednocześnie kilka osób, pod warunkiem, że uprawnieni są do takiej samej ulgi lub żaden z nich nie posiada uprawnień do przejazdów ulgowych. Cena biletu jest równoważna z ceną 10 biletów na tą samą relację, podstawowym atutem jest zatem możliwość odbycia kilku podróży bez konieczności każdorazowego zakupu.	0
PKP Szybka Kolej Miejska w Trójmieście	<i>Bilet abonamentowy</i>	Oferta obejmuje wszystkie połączenia uruchamianie przez PKP SKM, jednak skierowana jest wyłącznie do osób korzystających z taryfy normalnej. Bilet abonamentowy uprawnia do odbycia 8 przejazdów jednorazowych a jego cena stanowi równowartość 7 przejazdów. Przejazd na podstawie biletu nie może być dłuższy niż 50 km.	1
Koleje Mazowieckie	<i>Bilet abonamentowy</i>	Bilet abonamentowy uprawnia do 12 przejazdów pociągami KM w wybranej relacji. Wydawany jest na okaziciela i może być wykorzystany na przejazd tylu osób, ile pozostało wolnych rubryk w karnecie. Cena biletu abonamentowego stanowi równowartość ceny 10 przejazdów w tej samej relacji.	2

Oferty taryfowe w transporcie kolejowym – przegląd wybranych rozwiązań.

PKP Intercity	<i>Multikarnety: Multikarnet, Multikarnet Premium</i>	Oferta skierowana jest do osób często podróżujących jedną trasą pociągami EIC albo EIP. Multikarnety są bezimienne i ważne na 10 przejazdów w określonej relacji (w dowolnym kierunku), które można zrealizować w ciągu 3 miesięcy. W ramach oferty 9 i 10 przejazd jest gratis. Multikarnet umożliwia korzystanie z przejazdów pociągami EIC, Multikarnet Premium umożliwia korzystanie z przejazdów pociągami EIC oraz EIP.	2
PKP Intercity	<i>Bilet abonamentowy specjalny</i>	Oferta skierowana jest do osób chcących taniej podróżować w wybranych relacjach na trasie Warszawa - Białystok. Oferta umożliwia zakup 7 przejazdów w cenie 5 biletów. Bilet wydawany jest z karnetem, w którego polach legalizuje się przejazdy. Bilet może być zalegalizowany na przejazd maksymalnie tylu osób, ile jest do wykorzystania przejazdów na podstawie danego biletu.	2

Podsumowanie.

Przygotowane przez przewoźników kolejowych liczne oferty, umożliwiają ograniczenie kosztów podróżowania przez pasażerów, którzy nie posiadają uprawnień do przejazdów ulgowych. Biorąc pod uwagę konieczność zmiany podziału zadań przewozowych (w postaci zwiększenia udziału osób podróżujących transportem publicznym oraz zwiększenia znaczenia transportu szynowego), szczególnie ważne jest stosowanie takich zachęt dla pasażerów, które gratyfikują klientów deklarujących chęć długotrwałego korzystania z transportu kolejowego. Pozytywnym rozwiązaniem są zatem nie tylko powszechnie stosowane odcinkowe bilety miesięczne, ale także wprowadzanie ofert abonamentowych, dzięki którym pasażerowie deklarujący chęć wykonania co kilku przejazdów koleją, otrzymają dodatkowe darmowe przejazdy. Strategia taka wpisuje się w powszechnie stosowane programy lojalnościowe, gwarantujące profity dla użytkowników korzystających regularnie z danej usługi.

Jak pokazują przykłady zebrane w Rozdziale 3, powszechnie stosowane są rozwiązania mające na celu promocję przejazdów na danym odcinku. Na podstawie zebranych przykładów można zidentyfikować różne przyczyny wprowadzania ofert promocyjnych na wybrane odcinki linii kolejowych. Może to być promocja wznowionego (lub nowego) połączenia, tak jak w przypadku oferty Przewozów Regionalnych, oferujących tanie bilety na przejazdy między Lublinem a Parczewem. Niska cena biletu zachęca potencjalnych pasażerów do sprawdzenia oferty, co może skutkować trwałą zmianą środka transportu. Wprowadzanie ofert promocyjnych na wybrane odcinki może być także formą rekompensaty za niedogodne warunki podróży, wynikające np. ze złego stanu technicznego infrastruktury. Stosowanie takiego rozwiązania może być czynnikiem decydującym o powstrzymaniu pasażerów od zmiany środka transportu, wynikającej z niedogodności innych niż cena przejazdu.

Na szczególną uwagę zasługują także oferty integrujące transport kolejowy z innymi gałęziami transportu, w tym przede wszystkim z systemami komunikacji miejskiej na terenie największych aglomeracji w Polsce. Pozytywnym kierunkiem jest dostosowanie oferty do lokalnych warunków, tak aby z mogli z nich korzystać nie tylko mieszkańcy danej aglomeracji, ale także ludność z mniejszych ośrodków, znajdujących się w jej strefie oddziaływania. Wyróżnić zatem należy oferty, skierowane do osób dojeżdżających z jednego ośrodka do drugiego, które na podstawie biletu mają prawo do nieograniczonej liczby przejazdów zarówno na linii komunikacyjnej w transporcie kolejowym, łączącym obydwa miasta, jak i z komunikacji miejskiej na terenie jednego i drugiego ośrodka. Jako szczególnie przyjazne dla pasażera można też wskazać rozwiązanie, gdzie komunikacja miejska jest całkowicie zintegrowana taryfowo z transportem kolejowym. Pasażer jest wówczas uprawniony do korzystania z różnych środków transportu i nie musi analizować, w jakiej konfiguracji bilet jest najbardziej opłacalny. Na szczególną uwagę zasługuje także zintegrowany bilet obowiązujący na terenie Górnych Łużyc i Dolnego Śląska. Oferta może być atrakcyjna w szczególności dla turystów, którzy na jednym bilecie i płacąc niewielką cenę mogą poruszać się środkami transportu publicznego licznych przewoźników polskich, czeskich i niemieckich, obsługujących różne gałęzie transportu. Opisany w niniejszym opracowaniu przykład pokazuje, że szeroka integracja taryfowa jest możliwa nie tylko w odniesieniu do różnych gałęzi transportu, ale może także przekraczać granice trzech państw. Stanowi również interesującą propozycję dla terenów atrakcyjnych turystycznie, co może zapobiegać nadmiernemu wzrostowi ruchu samochodowego w takich obszarach.

Wśród ofert adresowanych do określonych grup społecznych, zwracają uwagę przede wszystkim oferty adresowane do seniorów oraz oferty dla pracodawców, umożliwiające pracownikom tańsze podróże. Pierwsza ze wskazanych grup może mieć istotną rolę ze względu na panujące trendy demograficzne, wskazujące na starzenie się społeczeństwa w Polsce. Coraz większa będzie zatem grupa klientów w podeszłym wieku, dla których transport publiczny będzie jedyną możliwością przemieszczania się na większe odległości. Konieczne jest zatem zapewnienie dostępności środków transportu nie tylko w aspekcie technologicznym (dostosowanie pojazdów do potrzeb osób o ograniczonych możliwościach poruszania się), ale także cenowym – dochody w tej grupie wiekowej mogą być istotnym kryterium, decydującym o mobilności. W przypadku ofert dla pracodawców, należy wskazać na ich rolę szczególnie w dużych zakładach pracy, położonych na obszarach oddalonych od terenów mieszkaniowych. Zachęty do korzystania z transportu publicznego pozwalają na ograniczenie zapotrzebowania na tereny parkingowe oraz zmniejszenie zatłoczenia na drogach publicznych, wynikającego z codziennych dojazdów. Wśród zidentyfikowanych rozwiązań, korzystnie wpływających na funkcjonowanie miast, należy również wskazać oferty umożliwiające darmowe parkowanie samochodów na parkingach P&R. Pomimo, że ich stosowanie wymaga współpracy władz miejskich z organizatorem transportu kolejowego, to skuteczne wdrażanie takich rozwiązań sprzyja kształtowaniu zrównoważonego transportu miejskiego.

Szeroka oferta rozwiązań taryfowych wymaga dużej spójności i przejrzystości ich stosowania. Przy obecnej liczbie ofert taryfowych, pasażer może mieć trudność z identyfikacją najbardziej korzystnego cenowo rozwiązania. Z uwagi na fakt, że zakres obowiązywania wybranych ofert może być mocno zróżnicowany, istnieje ryzyko popełnienia przez pasażera błędu, np. w postaci odbycia podróży, na trasie na której nie obowiązuje dana promocja. Stosowanie zróżnicowanych rozwiązań wymaga zatem rzetelnego informowania pasażerów podczas sprzedaży biletu o zakresie obowiązywania danej oferty. Zadanie to powinno być realizowane zarówno przez kasjerów w kasach stacyjnych, jak i przez odpowiednie komunikaty w kanałach sprzedaży elektronicznej. Przy spełnieniu tych założeń możliwe będzie korzystanie z wprowadzonych rozwiązań w sposób umożliwiający jak najlepsze dopasowanie oferty do potrzeb pasażera.